

УКРАЇНА

(19) UA (11) 71171 (13) A

(51) 7 A23L2/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту(54) СПОСІБ ОТРИМАННЯ БЕЗАЛКОГОЛЬНОГО ГАЗОВАНОГО НАПОЮ З АНТИСТРЕСОВИМИ ВЛАС-
ТИВОСТЯМИ

1

2

(21) 20031110240

(22) 13.11.2003

(24) 15.11.2004

(46) 15.11.2004, Бюл. № 11, 2004 р.

(72) Рудавська Ганна Богданівна, Ганич Оксана
Миколаївна, Павліш Лариса Олегівна(73) КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬ-
НО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ(57) Спосіб отримання безалкогольного газованого
напою з антистресовими властивостями, що вклю-
чає приготування водно-спиртових настоїв меліси
цитринової, звіробою, а також цукрового сиропу і
змішування його та рослинних настоїв з газованою
водою, який **відрізняється** тим, що додатковоготують водно-спиртові настої з хмелю, собачої
кропиви, а цукровий сироп готують на основі сві-
жих квіток бузини і змішують його з настоями трав
в співвідношенні, мас. %:

меліса цитринова	18-22
звіробій	12-16
собача кропива	10-12
хміль	10-12

сироп з свіжих квіток бузини решта,
отриману суміш купажують з концентратом яблуч-
ного соку (50-60% сухих речовин) та газованою
водою у співвідношенні рослинної композиції, кон-
центрату яблучного соку, газованої води 1:1:13.

Винахід відноситься до харчової промислово-
сті, зокрема до безалкогольних газованих напоїв
на натуральній рослинній сировині.

В наш час фітотерапія - лікування і профілак-
тика набувають все більшого значення. Сучасна
людина живе в умовах некомпенсованого стресу,
зменшити негативний вплив на організм якого мо-
жуть не тільки ліки з рослинними компонентами, а
й харчові продукти, зокрема напої з заспокійливою
дією.

Так, наприклад, фруктовий безалкогольний
напій "Полевой" виготовляють з застосуванням
яблучного, виноградного соків, настоїв рослинних
інгредієнтів: гіркий полин, австрійський полин,
тисячолісник, чабер, довголиста м'ята, жовтий дон-
ник, коріандр, м'ята перцева, зубрівка, кардамон,
сухі плоди груші, цитрусові корки, калган (Авт.
свид. СССР №1732914, МПК A23L2/00, 1992). Під-
готовані яблучний, виноградний соки та настої
рослинних інгредієнтів змішують, додають воду,
завантажують у змішувач та купажують. Купаж
освітлюють, декантують, нагрівають, фільтрують,
насичують вуглекислотою, розливають, укупорю-
ють і пастеризують. Цей напій має лікувально-

профілактичні властивості, які обумовлені наявніс-
тю в рослинах ефірів, глюкозидів, флавоноидів. Але
він не має антистресової (заспокійливої) дії.

Відомий безалкогольний напій "Фантазія" (Авт.
свид. СССР №1814527, МПК A23L2/00), який може
бути вибраний за прототип. Напій приготують
шляхом настоювання полину гірко, тисячолісни-
ка, чаберу, довголистої м'яти, доннику, коріандру,
м'яти ментольної, меліси лимонної, пастернаку,
звіробою, купажування цих настоїв з цукровим
сиропом, яблучним та виноградним соками, сату-
рування напою і його розливу. Суміш настоїв ін-
гредієнтів сприятливо впливає на травлення, надає
антисептичні та заспокійливі властивості, пектини
яблучного соку абсорбують радіонукліди і шлаки
та виводять їх з організму. Але недоліком цього
напою є багатокомпонентність та відсутність кон-
кретного цільового лікувально-профілактичного
призначення (заспокійливого або антистресового).

В основу винаходу, що заявляється, покладе-
на задача створення безалкогольного газованого
напою шляхом підбору природних компонентів
(лікарських рослин), які забезпечують йому вира-

(13) A

(11) 71171

(19) UA

жений лікувально-профілактичний антистресовий (заспокійливий) ефект.

Поставлена задача вирішується за рахунок того, що спосіб отримання безалкогольного напою, включає приготування водно-спиртових настоїв меліси цитринової, звіробою, а також цукрового сиропу і змішування його та рослинних настоїв з газованою водою. Згідно винаходу, додатково готують водно-спиртові настої з хмелю, собачої кропиви, а цукровий сироп виготовляють на основі свіжих квіток бузини і змішують його з настоями трав в співвідношенні, мас. %: меліса цитринова 18-22, звіробій 12-16, собача кропива 10-12, хмель 10-12, сироп з свіжих квіток бузини решта, отриману суміш купають з концентратом яблучного соку (50-60% сухих речовин) та газованою водою у співвідношенні рослинна композиція: концентрат яблучного соку: газувана вода 1:1:13.

Рослинні компоненти підібрані відповідно поставленій задачі у співвідношенні рекомендованому лікарями.

Всі рослинні компоненти даного напою мають антистресову (заспокійливу) дію.

Меліса цитринова (меліса лікарська, м'ята цитринова, медовка, бджолина трава) в своєму складі дубільні речовини, смоли, кавову, олеанову та урсолову кислоти, летку олію, яка містить цитраль, гераніол, цитронелаль, які обумовлюють її різнобічні аспекти її застосування. Препарати на основі меліси використовують при ревматичному болю в суглобах, безсонні, мігрени, при значному нервовому виснаженні, стресових станах, перед важкими операціями. Вони заспокоюють центральну нервову систему, поліпшують сон, сприятливо впливають на діяльність серцево-судинної системи.

Хмель звичайний використовується як седативний засіб завдяки вмісту леткої олії в його шишках. Летка олія хмелю входить до складу валокордину, який вживають при стенокардії, неврозі серця, вегето-судинній дистонії, тахікардії, функціональних захворюваннях центральної нервової системи. Крім того його шишки в народній та науковій медицині використовуються як анестезуючий засіб.

Звіробій звичайний використовується в народній медицині при лікуванні невралгій, паралічу, істерії, епілепсії, як заспокійливий засіб при лікуванні захворювань центральної нервової системи. Звіробій входить в склад відварів, які рекомендують вживати перед складними екзаменами, важкими операціями, а також перед іншими стресовими ситуаціями.

Собача кропива звичайна (кропива собача, сецева) застосовується як заспокійливий засіб, що в кілька разів сильніший за валеріану лікарську. Препарати рослини показані при серцевому неврозі, ішемічній хворобі, кардіосклерозі, початкових стадіях гіпертонічної хвороби, міокардиті. Їх використовують як седативний засіб для лікування порушень центральної нервової системи, при вегетоневрозі, істерії неврастенії. Крім того настої з собачої кропиви звичайної у порівнянні з настоями валеріани лікарської мають перевагу з точки зору органолептичних властивостей.

Квіти бузини чорної містять аскорбінову кислоту, рутин, холін, органічні кислоти, летку олію. Вони мають потогінні, жарознижувальні, сечогінні, відхаркувальні, протизапальні та заспокійливі властивості. Використання в якості сировини для напою саме сиропу, а не настою квіток бузини, обумовлює високі органолептичні властивості готового продукту - своєрідний медовий аромат та смак.

Використання в рецептурі концентрату яблучного соку надає напою приємного яблучного смаку.

Спосіб приготування безалкогольного газованого напою з антистресовою дією здійснюється наступним чином:

1. Приготування настоїв рослинних інгредієнтів. Висушену та подрібнену мелісу цитринову, шишки хмелю, собачу кропиву та звіробій заливають водно-спиртовою (40%) рідиною (кожен вид сировини окремо) у співвідношенні сировина: водно-спиртова рідина 1:15. Настоявання проводять впродовж 10 діб при щоденному перемішуванні. Настояї зливають та фільтрують.

2. Приготування сиропу з квіток бузини. Свіжі квіти бузини заливають водою у співвідношенні 7:100, завантажують у котел та доводять до кипіння, суміш залишають 12 годин для настоювання, потім впродовж 12 годин варять при температурі 70-90°C. Суміш охолоджують, фільтрують, додають цукор у співвідношенні: екстракт квітів бузини: цукор - 1:1, завантажують в сироповарочний котел, доводять до кипіння і продовжують варіння до вмісту сухих речовин 65-70%, додають аскорбінову кислоту із розрахунку 5г на 1 літр, розливають у скляну тару, укупорюють та пастеризують.

3. Водно-спиртові настої рослин змішують з цукровим сиропом із квіток бузини у відповідному співвідношенні. Склади сумішей наведені у наступній таблиці. Параметри складових частин напою визначені дослідним шляхом та з урахуванням рекомендацій лікарів.

Найменування інгредієнтів	Вміст інгредієнтів, мас. %		
	Склад 1	Склад 2	Склад 3
Настій меліси цитринової	18	20	22
Настій звіробою	16	14	12
Настій собачої кропиви	12	10	10
Настій хмелю	10	10	12
Сироп бузини	решта	решта	решта

4. Отриману рослинну композицію купають з концентратом яблучного соку (%) та газованою водою у співвідношенні рослинна композиція: концентрат яблучного соку: газувана вода 1:1:13. Та-

ке співвідношення дозволяє отримати напій з вираженими антистресовими (заспокійливими) властивостями та приємним смаком.

Використання при виготовленні безалкогольного газованого напою настоїв меліси цитринової, хмелю звичайного, звіробою звичайного, собачої кропиви та сиропу на основі квіток бузини дозволяє досягти поставленої мети, а саме отримати

напій з антистресовими (заспокійливими) властивостями. Використання при його виготовленні саме сиропу з квіток бузини дозволяє отримати напій з високими смакоароматичними показниками.